

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 27 februari 1942 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1942/43 under riksstatens tionde huvudtitel, avseende anslagen inom handelsdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckt motion.

(1:a avd.)

Handelsdepartementet.

1:o) **Handelsdepartementet: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 under tionde huvudtiteln framlagda förslag (punkt 1, sid. 1 och 2, av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 3 januari 1942), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning med 2,000 kronor, föranledd av att särskild ersättning, som utgår till chefen för utrikesdepartementets handelsavdelning för biträde inom handelsdepartementet vid beredningen av ärenden rörande utrikeshandel och som hittills belastat tionde huvudtitelns anslag till extra utgifter, från och med nästa budgetår avses skola bestridas från nu förevarande anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för handelsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24,000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	»	114,000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	45,000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	21,000

Summa förslagsanslag kronor 204,000;

b) till *Handelsdepartementet: Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 204,000 kronor.

2:o) **Handelsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 2), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 4,300 kronor, som möjliggöres därigenom att abonnemangsavgiften för kanslihusets telefonväxel under nästa budgetår helt skall bestridas från anslag under kommunikationsdepartementet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelsdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 23,500 kronor.

3:o) **Handelsdepartementet: Utövande av statskontroll å krigsmateriel-tillverkningen.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 3) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Kommerskollegium med underlydande myndigheter och kårer.

4:o) **Kommerskollegium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, sid. 4—10) att
dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för kommerskollegium;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för kommerskollegium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Kommerskollegium: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 839,600 kronor.

För budgetåret 1941/42 är kommerskollegii avlöningsanslag upptaget till 835,500 kronor.

I överensstämmelse med vad chefen för finansdepartementet under för flera huvudtitlar gemensamma frågor anfört rörande lönegradsplaceringen för vissa befattningshavare föreslås, att sjötekniske konsulenten hos kommerskollegium uppflyttas från lönegraden A 24 till lönegraden A 26 samt att kanslibiträdesbefattningen i lönegraden A 7 å kollegii fartygsinspektionsbyrå omändras till en kontoristtjänst i lönegraden A 9. Vidare föreslås, att en icke-ordinarie kanslibiträdesbefattning å kollegii kassakontor överföres till ordinarie stat. Departementschefens förslag innebär vidare, att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal höjes med ett belopp av 3,700 kronor för beräknade löneklassuppflyttningar. För viss bearbetning av statistiken rörande utrikeshandeln bör inrättas en extra ordinarie aktuarie-

befattning i 21 lönegraden. Enär medel till bestridande av avlöningen till denne befattningshavare redan beräknats i den för löpande budgetår bestämda anslagsposten, föranleder inrättandet av denna befattning dock icke någon höjning av posten.

Utskottet tillstyrker de föreslagna ändringarna i personalförteckningen och har intet att erinra mot den verkställda beräkningen av anslaget. *Utskottet.*

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för kommerskollegium:

Personalförteckning.

Befattning Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

1 generaldirektör	C 12
7 byråchefer	A 30
1 navigationsskoleinspektör	A 29
1 skeppsmättningsöverkontrollör och överinspektör ..	A 29
1 byrådirektör	A 28
1 byrådirektör	A 26
1 sjöteknisk konsulent	A 26
3 förste aktuarier	A 24
3 förste byråingenjörer	A 24
1 förste byråinspektör	A 24
1 redaktör	A 24
5 sekreterare	A 24
1 byråinspektör	A 22
2 aktuarier	A 21
2 notarier	A 21
1 revisor och bokhållare	A 21
1 registrator	A 14
3 kansliskrivare	A 11
1 kontorist	A 9
1 förste expeditionsvakt	A 7
8 kanslibiträden	A 7
5 expeditionsvakter	A 5
18 kontorsbiträden	A 4
2 skrivbiträden	A 2

Tjänstemän å övergångsstat.

1 kamrerare	A 24
1 teknisk konsulent	A 24
1 kansliskrivare	A 11

Befattning Lönegrad
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad
änd en 20:e.

1 förste byråingenjör	Eo 24
1 sekreterare	Eo 24
1 aktuarie	Eo 21;

Anm. 1. Den å ordinarie stat upptagna befattningen såsom revisor och bokhållare skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kamreraren kvarstår i tjänst.

Anm. 2. En av de å ordinarie stat upptagna kontorsbiträdesbefattningarna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kansli-skrivaren kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för kommerskollegium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 458,400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 5,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 276,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 100,000

Summa förslagsanslag kronor 839,600;

c) till *Kommerskollegium*: *Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 839,600 kronor.

5:o) **Kommerskollegium: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, sid. 10—13) att till Kommerskollegium: Omkostnader för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 149,000 kronor.

För nu ifrågavarande ändamål är i riksstaten för innevarande budgetår anvisat ett förslagsanslag av 156,000 kronor. I den fastställda omkostnadsstaten hava utgifterna beräknats till 172,500 kronor, medan särskilda upp-bördsmedel (försäljningsmedel för sjömansrullor och publikationer) upptagits med ett belopp av 16,500 kronor.

För budgetåret 1942/43 beräknar departementschefen, att utgifterna i omkostnadsstaten böra upptagas till 159,500 kronor och inkomsterna, särskilda uppbördsmedel, till 10,500 kronor. Minskningen av utgifterna hänför sig väsentligen till det förhållandet, att medel för bestridande av kollegii kostnader för handläggningen av ärenden rörande lån ur lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift föreslås skola beräknas under ett särskilt anslag.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot beräkningen av förevarande anslag och får alltså hemställa, Utskottet.

att riksdagen må till *Kommerskollegium: Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 149,000 kronor.

6:o) **Kommerskollegium: Särskilda kostnader för handläggning av vissa låneärenden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6, sid. 13) att till Kommerskollegium: Särskilda kostnader för handläggning av vissa låneärenden för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

Kommerskollegium har under den under kollegii avlöningsanslag ingående anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagit ett belopp å 51,500 kronor för avlöning av den personal å kollegii industribyrå och kassakontor, som erfordras för handläggning av ärenden rörande lån ur lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift. Med hänsyn till anordningens tillfälliga karaktär har departementschefen ansett medel här för böra upptagas under ett särskilt anslag. Under samma anslag böra enligt departementschefens mening jämväl föras de med kollegii befattning med berörda ärenden förenade expenskostnaderna. Sistnämnda kostnader hava av kollegium beräknats till 12,000 kronor. Departementschefen föreslår, att medelsanvisningen under ifrågavarande nya anslag bestämmes till i avrundat tal 60,000 kronor samt att anslaget erhåller förslagsanslags natur.

Utskottet tillstyrker på av departementschefen anförda skäl, att medel för här ifrågavarande ändamål upptagas under ett särskilt anslag i riksstaten. Mot den föreslagna medelsanvisningen har utskottet icke något att erinra liksom ej heller mot att anslaget gives förslagsanslags natur. Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Kommerskollegium: Särskilda kostnader för handläggning av vissa låneärenden* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

7:o) **Bergsstaten: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, sid. 13 och 14) och under erinran, att förevarande anslag för nu löpande budgetår är uppfört med 93,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för bergsstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 76,700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 800
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 11,500
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 89,000;	

b) till *Bergsstaten*: *Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 89,000 kronor.

8:o) **Bergsstaten: Omkostnader.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 8, sid. 14) och under erinran, att samma belopp anvisats till bergsstatens omkostnader för nu löpande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bergsstaten*: *Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

9:o) **Sprängämnesinspektionen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9, sid. 14—21) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för sprängämnesinspektionen;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för sprängämnesinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Sprängämnesinspektionen: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 55,400 kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är anslaget till avlöningar vid sprängämnesinspektionen uppfört med ett belopp av 39,200 kronor. Den för samma budgetår gällande personalförteckningen upptager 1 ordinarie befattning såsom sprängämnesinspektör i lönegraden A 28 samt 2 extra ordinarie befattningar i högre lönegrad än den 20:e, nämligen 1 förste byråingenjör i lönegraden Eo 24 och 1 assistent i lönegraden Eo 21.

Sprängämnesinspektionens uppgifter beträffande tillsynen över tillverkning och lagring m. m. av explosiva varor äro för närvarande begränsade till ärenden, vilka ej avse statliga myndigheters befattning med dylika varor för krigsmaktens behov. Olägenheterna av denna begränsning hava framträtt särskilt starkt under rådande extraordinära förhållanden. Nuvarande anordning, enligt vilken statens ammunitionsnämnd handlägger de ärenden, som äro undantagna från sprängämnesinspektionens tillsyn, anses icke innebära en på längre sikt tillfredsställande lösning av frågan.

I skrivelse den 28 augusti 1941 angående anslag till sprängämnesinspektionen för nästa budgetår har *kommerskollegium* förutsatt, att viss omorganisa-

tion av inspektionen borde komma till stånd. Med utgångspunkt härifrån har kollegium beräknat medelsbehovet för inspektionens avlöningskostnader. Till grund för den ifrågasatta organisationsändringen hade kommerskollegium lagt en av *statens ammunitionsnämnd* den 6 februari 1941 till Kungl. Maj:t avlåten framställning om inrättande av en militär byrå inom sprängämnesinspektionen.

Departementschefen har lämnat en redogörelse för innehållet i de angivna framställningarna ävensom för över desamma avgivna utlåtanden från, bland andra, allmänna lönenämnden och statskontoret och har därefter för egen del anfört, bland annat, följande.

I likhet med de myndigheter, vilka uttalat sig i ämnet, förordar jag, att en enhetlig handläggning av ärenden angående behandlingen ur säkerhetssynpunkt av explosiva varor kommer till stånd. Jag biträder jämväl uppfattningen, att detta önskemål lämpligast tillgodoses genom att såväl militära som civila ärenden av förevarande slag anförtros åt sprängämnesinspektionen. I detta syfte torde såsom föreslagits viss utbyggnad av inspektionens organisation böra ske. Den i sådant hänseende förordade uppdelningen av inspektionens verksamhet å två avdelningar, en för civila och en för militära ärenden, synes ändamålsenlig.

I anslutning till vad chefen för finansdepartementet under för flera huvudtitlar gemensamma frågor anför rörande lönegradsplaceringen för vissa befattningshavare torde i förevarande sammanhang chefen för sprängämnesinspektionen böra uppflyttas till lönegraden A 29. Jag tillstyrker vidare kommerskollegii, av lönenämnden förordade förslag om överflyttning till ordinarie stat av de för den civila avdelningen avsedda, för närvarande å extra ordinarie stat uppförda befattningarna såsom förste byråingenjör i 24 lönegraden och assistent i 21 lönegraden.

Befattningshavarna å den militära avdelningen synas, på sätt föreslagits, böra utgöras av en chef samt en assistent åt denne. Beträffande avdelningschefen torde denne lämpligen böra placeras såsom extra ordinarie befattningshavare i 27 lönegraden med det förbehållet dock, att, om å tjänsten förordnas en pensionerad officer, till denne i stället skall utgå arvode med det av statskontoret föreslagna beloppet 4,500 kronor om året. Härvid förutsättes att någon avkortning av pensionsbeloppet icke äger rum. Med assistentbefattningen, å vilken avses skola kommenderas en officer å aktiv stat, bör i överensstämmelse med vad såväl statskontoret som lönenämnden anfört vara förenad ett årligt arvode av 900 kronor.

För tillgodosende av sprängämnesinspektionens behov av arbetskrafter i övrigt torde böra beräknas medel för avlöning av en amanuens i Eo 18 med heltidstjänstgöring samt två kontorsbiträden i 4 lönegraden. Av dessa sistnämnda synes det ena böra upptagas å ordinarie stat, varemot avlöningen åt det andra torde böra beräknas såsom till extra ordinarie befattningshavare.

Vid bifall till vad jag här föreslagit torde för nästa budgetår böra beräknas till avlöningar till ordinarie tjänstemän förslagsvis 32,000 kronor. Vidare bör uppföras en anslagspost till arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, å 900 kronor, varjämte för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal torde få avses ett belopp av 15,500 kronor. Vid beräkningen av sistnämnda belopp har förutsatts, att till innehavare av befattningen såsom avdelningschef å militärbyrån kan förvärfvas en pensionerad officer med arvode av 4,500 kronor. Skulle befattningen i stället komma att tillsättas med en extra ordinarie befattningshavare i 27 lönegraden, torde Kungl. Maj:t få medgiva överskridande av anslagsposten med erforderligt belopp. Anslagsposten för rörligt till-

lägg synes kunna bestämmas till 7,000 kronor. Sprängämnesinspektionens sammanlagda avlöningskostnader för nästa budgetår skulle alltså uppgå till 55,400 kronor.

I anslutning härtil har departementschefen framlagt förslag till ny personalförteckning och ny avlöningsstat för sprängämnesinspektionen.

Utskottet.

Mot Kungl. Maj:ts förslag till omorganisation av sprängämnesinspektionen i syfte att möjliggöra en enhetlig handläggning av ärenden angående behandlingen ur säkerhetssynpunkt av explosiva varor synes utskottet anledning till erinran icke förefinnas.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke heller i övrigt givit utskottet anledning till invändan, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för sprängämnesinspektionen:

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

1 sprängämnesinspektör	A 29
1 förste byråingenjör	A 24
1 assistent	A 21
1 kontorsbiträde	A 4

Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad änd en 20:e.

1 avdelningschef	Eo 27;
------------------------	--------

Anm. Förordnas såsom avdelningschef en pensionerad officer, utgår till denne endast arvode av 4,500 kronor.

b) godkänna följande avlöningsstat för sprängämnesinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 32,000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 15,500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 7,000

Summa förslagsanslag kronor 55,400;

c) till *Sprängämnesinspektionen*: *Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 55,400 kronor.

10:o) **Sprängämnesinspektionen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, sid. 22 och 23), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning med 4,300 kronor, beroende på den avsedda omorganisationen av sprängämnesinspektionen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sprängämnesinspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 9,300 kronor.

11:o) **Statens elektriska inspektion: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11, sid. 23—25) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens elektriska inspektion;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Statens elektriska inspektion: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 96,100 kronor.

För bestridande av statens elektriska inspektions avlöningskostnader under löpande budgetår är av riksdagen anvisat ett förslagsanslag av 92,800 kronor.

Departementschefen har föreslagit att statsinspektörerna över elektriska starkströmsanläggningar uppflyttas från lönegraden A 27 till lönegraden A 28 och att i samband härmed dem hittills tillkommande förrättningsarvode utöver lönen borttages. På grund härav samt med hänsyn till löneklassuppflyttningar föreslås vissa höjningar av anslagsposterna till avlöningar.

Utskottet har funnit sig böra tillstyrka den av departementschefen föreslagna ändringen i personalförteckningen för statens elektriska inspektion, att statsinspektörerna över elektriska starkströmsanläggningar uppflyttas från lönegraden A 27 till lönegraden A 28. Liksom departementschefen anser utskottet att i samband härmed dessa befattningshavare hittills tillkommande förrättningsarvode utöver lönen bör borttagas. Då beräkningen av förevarande anslag ej heller givit anledning till erinran, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må
a) godkänna följande personalförteckning för statens elektriska inspektion:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
4 statsinspektörer över elektriska starkströmsanläggningar	A 28
3 assistenter	A 21
4 kontorsbiträden	A 4;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 79,500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 4,600
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 12,000

Summa förslagsanslag kronor 96,100;

c) till *Statens elektriska inspektion*: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 96,100 kronor.

12:o) **Statens elektriska inspektion: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, sid. 25 och 26), vilket innebär en ökning med 500 kronor i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslagsbeloppet för samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens elektriska inspektion*: Omkostnader för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 12,800 kronor.

13:o) **Fartygsinspektionen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13, sid. 26—28) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för fartygsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Fartygsinspektionen: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 261,200 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett förslagsanslag å 261,200 kronor.

Departementschefens förslag innebär minskning av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 400 kronor till 194,600 kronor men samtidigt höjning av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal med likaledes 400 kronor till 32,600. Den föreslagna ändringen i anslagsposterna till avlöningar har motiverats med uppkommet behov att utbyta en extra ordinarie befattning såsom andre fartygsinspektör med maskinteknisk utbildning i lönegraden Eo 18 mot en dylik befattning såsom andre fartygsinspektör med ingenjörsutbildning i lönegraden Eo 20.

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för fartygsinspektionen, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 194,600
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal. »	32,600
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 34,000

Summa förslagsanslag kronor 261,200;

b) till *Fartygsinspektionen*: *Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 261,200 kronor.

14:o) **Fartygsinspektionen: Omkostnader.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 14, sid. 28) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, som nu begärts, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fartygsinspektionen*: *Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 52,000 kronor.

15:o) **Skeppsmättningsväsendet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, sid. 28—30), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslagsbeloppet innebär en ökning med 1,800 kronor, föranledd i huvudsak av en med hänsyn till levnadskostnadernas stegring avsedd höjning av arvoden till skeppsmättningskontrollörerna från 7,200 till 7,600 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för skeppsmättningsväsendet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda

av Kungl. Maj:t, *förslagsvis*

b) till *Skeppsmättningsväsendet*: *Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 24,500 kronor.

16:o) **Skeppsmättningsväsendet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, sid. 30 och 31), vilket innebär en ökning med 1,000 kronor i förhållande till nu löpande budgetårs anslag för ifråga-

varande ändamål, vilken ökning visat sig erforderlig med hänsyn till vunnen erfarenhet rörande kontrollmätningarnas antal, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skeppsmätningstväsendet*: Omkostnader för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 5.800 kronor.

17:o) **Torvingenjörer m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17, sid. 31—33) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för torvingenjörer m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Torvingenjörer m. fl.: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 10,200 kronor.

Å riksstaten för innevarande budgetår är till arvode åt torvingenjör — med en tjänstgöringsskyldighet av högst nio månader under budgetåret — anvisat ett anslag av 3,900 kronor. Å arvodet utgår icke dyrtidstillägg. För bestridande av ifrågavarande befattningshavares omkostnader är för budgetåret anvisat ett anslag av 4,000 kronor.

Under nuvarande förhållanden inom torvhanteringen har den möjlighet, som kommerskollegium ägt att med begagnande av förevarande anslag anställa torvingenjör vissa månader av året, icke varit tillfyllest. Det stora antalet torvlåneärenden har gjort, att de uppgifter, som med avseende å behandlingen av dessa ärenden tidigare åvilat torvingenjörer, måst i viss utsträckning överflyttas på tekniker, som av kollegium godkänts. Som sådana torvtekniker har kollegium legitimerat ett antal torvtekniskt sakkunniga personer i skilda delar av landet. För bestridande av arvoden och reseersättningar åt torvtekniker under år 1941 har kollegium jämlikt beslut av Kungl. Maj:t den 16 maj 1941 erhållit medgivande att använda högst 10,000 kronor av det under elfte huvudtiteln uppförda reservationsanslaget till extra utgifter.

I skrivelse den 27 augusti 1941 har *kommerskollegium* gjort framställning om medel för bestridande av avlöningar åt och omkostnader för torvingenjörer och torvtekniker under nästkommande budgetår. Kommerskollegii skrivelse utmynnar i en hemställan om anvisande av dels ett avlöningsanslag å 10,200 kronor, därav 5,200 kronor till arvoden åt torvingenjörer och 5,000 kronor till arvoden åt torvtekniker, dels ock ett omkostnadsanslag å 10,300 kronor, därav 9,000 kronor till reseersättningar och 1,300 kronor till expenser.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande.

Behovet av tillgång på torvtekniskt sakkunniga personer för myndigheternas behandling av ärenden rörande understöd åt torvhanteringen är, såsom kommerskollegium framhållit, för närvarande stort. Jag biträder kollegii förslag, att vid sidan av den tidigare anordningen, enligt vilken arvode av statsmedel utgått för möjliggörande av mera stadigvarande anställning av en eller flera torvingenjörer, medel beredas för tillfälligt anlåtande av särskilda torvtekniker i den utsträckning, som förhållandena kunna göra nödvändigt.

Det av kollegium för arvoden åt torvingenjörer avsedda beloppet 5,200 kronor torde enligt hittillsvarande beräkningsgrunder förslå till avlöande av en dylik tjänsteman under hela nästkommande budgetår. Ifrågavarande medelsberäkning föranleder ej någon erinran från min sida. Ej heller har jag något att erinra mot storleken av det för avlöning av torvtekniker upptagna beloppet, 5,000 kronor. Med hänsyn till omöjligheten att beräkna vilka krav, som kunna komma att ställas på avlöningsanslaget i denna del, torde det vara nödvändigt att, såsom kollegium föreslagit, anslaget erhåller förslagsanslags natur.

Belastningen under omkostnadsanslaget sammanhänger uppenbarligen med i vilken utsträckning avlöningsanslaget kommer att tagas i anspråk. Jag tillstyrker, att omkostnadsanslaget beräknas i enlighet med kommerskollegii förslag till 10,300 kronor, varav 1,300 kronor avses till expenser. Hemställan om erforderlig medelsanvisning för anslaget torde få göras under nästföljande punkt. Även detta anslag torde bära givas förslagsanslags natur.

Med hänsyn till torvhanteringsens betydelse under nu rådande förhållanden har utskottet funnit sig böra tillstyrka departementschefens förslag i fråga om beräkningen av anslagen till avlöningar och omkostnader för torvingenjörer m. fl. På av departementschefen anförda skäl tillstyrker utskottet vidare, att nämnda båda anslag givas förslagsanslags natur.

Utskottet.

Vidkommande omkostnadsanslaget kommer utskottet att göra hemställan under följande punkt.

Beträffande nu förevarande anslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för torvingenjörer m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Arvoden till torvingenjörer	kronor 5,200
2. Arvoden till torvtekniker, <i>förslagsvis</i>	» 5,000

Summa förslagsanslag kronor 10,200;

b) till *Torvingenjörer m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 10,200 kronor.

18:o) **Torvingenjörer m. fl.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18, sid. 33) och under hänvisning till vad utskottet under närmast föregående punkt anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Torvingenjörer m. fl.*: *Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 10,300 kronor.

19:o) **Instruktör i hemslöjd: Avlöning. Instruktör i hemslöjd: Reseersättningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 19

och 20, sid. 33 och 34), vilka innebära i fråga om avlöningsanslaget en ökning med 400 kronor, föranledd av att arvudet till instruktören i hemslöjd med hänsyn till levnadskostnadernas stegring ansetts böra undergå ökning med nyssnämnda belopp och i fråga om anslaget till reseersättningar oförändrat anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 anvisa

a) till *Instruktör i hemslöjd: Avlöning* ett anslag av 6,700 kronor;

b) till *Instruktör i hemslöjd: Reseersättningar* ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

20:o) **Navigationsskolorna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21, sid. 34—36) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för navigationsskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Navigationsskolorna: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 435,600 kronor.

För ifrågavarande ändamål är å riksstaten för löpande budgetår anvisat ett förslagsanslag av 432,800 kronor, varjämte av särskilda uppbördsmedel (hyror och hyresersättningar) ett belopp av 14,200 kronor disponeras för samma ändamål.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän beräknas för nästa budgetår kunna sänkas med 6,000 kronor till 313,000 kronor till följd av att två ledigblivande ordinarie lärarbefattningar beräknas komma att besättas med extra ordinarie eller extra lärare. På grund härav skulle anslagsposten kunna minskas med 9,000 kronor, men den bör samtidigt undergå en höjning med 3,000 kronor till följd av beräknade löneklassuppflyttningar. Anslagsposten till arvode, avsett för examensledaren å maskintekniska linjen, upptages till oförändrat belopp, 2,000 kronor. Det torde, framhåller departementschefen, liksom hittills få ankomma på Kungl. Maj:t att nedsätta beloppet för det fall att arvodestagaren eljest av statsmedel uppbär lön eller arvode. Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås höjd med 8,300 kronor till 86,300 kronor. Höjningen föranledes i huvudsak av att två nya icke-ordinarie lärare tillkomma i stället för ovannämnda två ordinarie lärare och att två timlärare på grund av utsträckt undervisningsskyldighet bliva berättigade till arvodesförhöjning.

De särskilda uppbördsmedlen anses böra minskas med 500 kronor till 13,700 kronor, enär i uppbördsmedlen nu ingående belopp av 500 kronor såsom inkomst i form av ersättning för uppvärmning tillföres den å navigationsskolornas omkostnadsstat upptagna posten till expenser.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit något att erinra mot den verkställda beräkningen av förevarande anslag. Det torde liksom hittills få ankomma på Kungl. Maj:t

att nedsätta det för examensledaren å maskintekniska linjen upptagna arvode å 2,000 kronor för det fall att denne eljest av statsmedel uppbär lön eller arvode.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för navigationsskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 313,000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 2,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 86,300
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 48,000
<hr/> Summa kronor 449,300	

Särskilda uppbördsmedel:

Hyrer och hyresersättningar	kronor 13,700
<hr/> Nettoutgift kronor 435,600;	

b) till *Navigationsskolorna*: *Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 435,600 kronor.

21:o) **Navigationsskolorna: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 22, sid. 37 och 38) att till *Navigationsskolorna*: *Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 27,400 kronor.

Å riksstaten för löpande budgetår är för detta ändamål anvisat ett förslagsanslag av 12,500 kronor, varjämte av särskilda uppbördsmedel (elevavgifter m. m.) ett belopp av 25,000 kronor disponeras för samma ändamål.

För nästa budgetår föreslås icke någon ändring i fråga om anslagsposterna till sjukvård m. m., reseersättningar och övriga utgifter. Dessa poster upptagas sålunda till respektive 800, 1,000 och 3,200 kronor.

Vad angår anslagsposten till expenser, som för innevarande budgetår är uppförd med 32,500 kronor, har kommerskollegium anmält, att införskaffade uppgifter rörande skolornas beräknade utgifter för bränsle, lyse och vatten under budgetåret 1942/43 slutade å 30,000 kronor. Anslagsposten tillfördes emellertid de belopp, som rektorer och vaktmästare hade att erlagga såsom ersättning för uppvärmning, samt andra ersättningar för värme, tillhoppa uppgående till omkring 3,700 kronor. Anslagsposten syntes på grund härav icke kunna upptagas lägre än med 26,300 kronor. Till stöd härför återopade

kollegium därjämte, att nettoutgifterna å denna anslagspost under budgetåret 1940/41 uppgått till 27,300 kronor. För övriga utgifter av expensers natur beräknades oförändrat 17,500 kronor. Sammanlagt erfordrades sålunda för nästa budgetår till expenser 43,800 kronor. Departementschefen har lämnat denna beräkning av anslagsposten till expenser utan erinran.

Beräkningarna av utgifterna under omkostnadsanslaget beräknas sålunda sluta på ett belopp av 48,800 kronor. Mot dessa utgifter beräknas emellertid svara inflytande elevavgifter till ett belopp av 21,400 kronor, varför nettoutgiften beräknas uppgå till 27,400 kronor.

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Navigationsskolorna: Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 27,400 kronor.

22:o) **Navigationsskolorna: Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning (punkt 23, sid. 38 och 39) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp för nu ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Navigationsskolorna: Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk* för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 2,400 kronor.

23:o) **Navigationsskolorna: Navigationslärarkurs.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, sid. 39), vilket innebär anvisande av återstoden av de till 6,500 kronor beräknade kostnaderna för en särskild under år 1942 till anordnande avsedd navigationslärarkurs, till vilken kurs 1941 års riksdag anvisat ett reservationsanslag av 4,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Navigationsskolorna: Navigationslärarkurs* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 2,500 kronor.

24:o) **Navigationsskolorna: Praktisk lärarkurs.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, sid. 39 och 40), som avser anvisande av medel för anordnande hösten 1942 av en s. k. praktisk lärarkurs för de nautiska lärarnas vid navigationsskolorna pedagogiska utbildning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Navigationsskolorna: Praktisk lärarkurs* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 2,500 kronor.

Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.

25:o) **Sveriges geologiska undersökning: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26, sid. 40—42) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för Sveriges geologiska undersökning;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Sveriges geologiska undersökning: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 295,300 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *S. Lundberg* i Hälsingborg väckt motion (II: 88), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att i enlighet med tjänsteförtecknings-sakkunniges förslag museiföreståndare- och kemistbefattningarna vid Sveriges geologiska undersökning uppflyttas från lönegrad A 26 till lönegrad A 27 i likhet med vad i Kungl. Maj:ts proposition föreslagits beträffande statsgeolog-befattningarna, med vilka nyssnämnda två befattningar hitintills varit jämställda i lönegrad och tjänsteställning.

Motionären har till stöd för sin framställning anfört följande.

I årets statsverksproposition, tionde huvudtiteln, punkt 26, sid. 41, rörande löneplacering för vissa befattningshavare vid Sveriges geologiska undersökning föreslås att statsgeologbefattningarna, 8 till antalet, uppflyttas från lönegraden A 26 till lönegraden A 27. För övriga befattningshavare vid ämbetsverket föreslås att nuvarande löneplacering bibehållas.

I en efter anmodan av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga till dessa ingiven skrivelse av den 30 juni 1939 har geologiska undersökningen efter utförlig motivering hemställt att statsgeolog-, sekreterare-, museiföreståndare- och kemistbefattningarna, alla för närvarande placerade i lönegraden A 26, måtte föreslås uppflyttade till lönegraden A 27. Efter den ingående prövning som de sakkunniga ägnat detta ärende ha de stannat för förslaget att kemisten, museiföreståndaren och statsgeologerna böra uppflyttas från lönegraden A 26 till lönegraden A 27 (tjänsteförteckningssakkunnigas betänkande sid. 69—70 och 119). Då departementschefen åter föreslår att en uppflyttning måtte komma statsgeologerna men ej kemisten och museiföreståndaren till del åberopar han ett yttrande av chefen för finansdepartementet av följande lydelse. »Med hänsyn till statsgeologernas ställning såsom direkt underlydande verkschefen och de med befattningarna förenade arbetsuppgifterna ha (dock) dessa tjänster ansetts böra, såsom de sakkunniga ifrågasatt, uppflyttas till 27 lönegraden» (bilaga till statsverkspropositionen, sid. 12). Detta yttrande torde kunna ge anledning till föreställningen att kemisten och museiföreståndaren ej skulle intaga en liknande ställning till verkschefen vilket dock är och alltid varit fallet. Detta framgår av geologiska undersökningens vid upprepade tillfällen uttalade mening, vilken uppenbarligen även godtagits av tjänsteförteckningssakkunniga. Det må även erinras om att enligt gällande instruktion kompetenskraven för anställning som kemist äro, såsom nedan

utförligare belyses, större än och för anställning som museiföreståndare lika med dem som krävas för anställning som statsgeolog.

Museiföreståndaretjänsten är och har alltid till sin natur varit en geologbefattning. Förutom vården, ordnandet och utställandet av de snabbt växande samlingarna har dess nuvarande innehavare alltsedan 1917 haft i uppdrag att svara för den vetenskapsgren, paleontologi och stratigrafi, som enligt gällande instruktion för ämbetsverket skall vara företrädd av en av statsgeologerna. Någon ytterligare representant för denna specialgren finnes för närvarande icke bland undersökningens ordinarie befattningshavare. Museiföreståndarens självständiga verksamhet inom nämnda område har under en lång följd av år bl. a. omfattat de paleontologisk-stratigrafiska utredningarna av de svenska oljeskiffrarna, vilka arbeten ligga till grund för exploateringen av dessa ur nationalekonomisk synpunkt nu så betydelsefulla naturtillgångar. Förutom utredningar av praktiskt-geologisk art har han i likhet med statsgeologerna i stor utsträckning även lett karteringsarbetena och har därunder redigerat och helt eller delvis utarbetat beskrivningarna till ett större antal geologiska kartblad.

I det administrativa arbetet har den nuvarande museiföreståndaren jämlikt instruktionen att i egenskap av »äldste geolog» (med reservationsrätt) deltaga i beredningen av inom ämbetsverket förekommande viktigare ärenden (infordrade underdåniga utlåtanden, beslut om förslag till tjänstetillsättning, framställningar om erforderliga anslag, frågor angående plan för undersökningens arbeten m. m.). I samma egenskap har han haft att vid ledighet för överdirektören och under dennes tjänsteresor inträda i utövningen av chefsämbetet — intill utgången av 1941 under sammanlagt omkring $2\frac{1}{4}$ år. Därjämte har nuvarande museiföreståndaren enligt Kungl. Maj:ts förordnande haft att till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till återbesättande av statsgeologbefattning.

Därest nu museiföreståndaren skulle komma att kvarstå i 26 lönegraden under det att statsgeologerna uppflyttas till 27 lönegraden skulle detta medföra att en av de grenar som undersökningen jämlikt instruktionen skall företräda — och därtill den viktiga gren som omfattar de nu så aktuella frågorna om våra fossila bränslen — komme att tillsvidare med hänsyn till lönegrad och tjänsteställning intaga en sämre ställning än övriga grenar.

För kemistbefattningen vid Sveriges geologiska undersökning fordras enligt gällande instruktion kompetensvillkor, som för närvarande knappast torde ha någon motsvarighet inom statsförvaltningen, nämligen ej blott enahanda kompetenskrav som för statsgeologerna, d. v. s. filosofie licentiatexamen med väl vitsordade insikter i geologi eller uppfyllande av fordringarna för inträde vid bergsstaten, utan även väl vitsordade insikter i kemi till det mått, som motsvarar vad som fordras i filosofie licentiatexamen, alltså realiter i båda dessa ämnen kvalificerade licentiatexamensbetyg, alternativt filosofie licentiatexamen i kemi och dessutom bergsingenjörsexamen.

Kemisten vid Sveriges geologiska undersökning är liksom var och en av undersökningens övriga ordinarie tjänstemän avdelningsföreståndare, vilket med hänsyn till den under senare tid företagna utökningen av undersökningens med kemiska arbeten sysselsatta personal och därmed sammanhängande utvidgning av laboratorielokalerna även framhållits i de av undersökningen vid flera tillfällen avgivna framställningar rörande den ordinarie personalens tjänsteställning, nu senast i det av tjänsteförteckningssakkunniga år 1939 infordrade yttrandet med hänvisningar till tidigare uttalanden.

Som avdelningsföreståndare har kemisten överinseendet över undersökningens kemiska laboratorier, där arbetena förutom mineral-, malm- och bergartsanalyser etc. även omfatta provning och utexperimenterande av nya

undersökningsmetoder för de mångskiftande uppgifter som falla under geologiska undersökningens alltmer vidgade verksamhet i synnerhet på det praktiskt-vetenskapliga området, exempelvis frågor rörande silikat kemi, cementforskning, kalkindustri, keramisk industri, torvkemi, tillgodogörandet av våra oljeskiffrars organiska och oorganiska produkter m. m.

Det är ett allmänt känt förhållande att Sveriges geologiska undersökning med åren fått en alltmer ökad betydelse som forskningsinstitut för våra naturtillgångars tillgodogörande, varigenom allt högre krav ställts ej minst på verksamheten vid dess kemiska avdelning.

Med hänsyn till vad som nu anförts beträffande museiföreståndar- och kemistbefattningarnas arbetsuppgifter synas tungt vägande skäl förefinnas för bibehållande av den likställighet, som sedan gammalt varit och enligt fastställd organisation är rådande mellan dessa båda befattningar å ena sidan och statsgeologbefattningarna å den andra, en likställighet vari ej heller tjänsteförteckningssakkunniga i sin utredning ifrågasatt någon ändring.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 288,000 kronor.

I skrivelse den 30 augusti 1941 har Sveriges geologiska undersökning framhållit, bland annat, att ämbetsverket utgått från den förutsättningen, att det förslag, som den 21 maj 1941 avgivits av tjänsteförteckningssakkunniga, komme att vinna Kungl. Maj:ts och riksdagens bifall. Under denna förutsättning skulle statsgeolog-, museiföreståndare- och kemistbefattningarna uppflyttas från nuvarande A 26 till A 27.

I anslutning till vad chefen för finansdepartementet under för flera huvudtitlar gemensamma frågor anfört rörande lönegradsplaceringen för vissa befattningshavare föreslår departementschefen, att statsgeologbefattningarna böra, såsom ämbetsverket förutsatt, uppflyttas från lönegraden A 26 till lönegraden A 27. För övriga befattningshavare vid ämbetsverket böra enligt departementschefens mening nuvarande lönegradsplaceringar få bibehållas.

Med utgångspunkt från vad sålunda förordats komme anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän att för nästa budgetår höjas med 3,800 kronor till 165,800 kronor. Anslagsposterna till avlöningar till icke-ordinarie personal och till rörligt tillägg föreslås höjda med 2,700 kronor respektive 800 kronor.

Befattningarna såsom statsgeolog, museiföreståndare och kemist vid Sveriges geologiska undersökning äro för närvarande uppförda i lönegraden A 26. I anslutning till vad chefen för finansdepartementet under för flera huvudtitlar gemensamma frågor anfört rörande lönegradsplaceringen för vissa befattningshavare, föreslår nu föredragande departementschefen, att statsgeologbefattningarna böra uppflyttas från lönegraden A 26 till lönegraden A 27. Mot framställningen ifråga, vilken grundar sig på ett av tjänsteförteckningssakkunniga i sitt betänkande av den 21 maj 1941 framlagt förslag, har utskottet intet att invända.

Utskottet vill emellertid erinra därom, att då befattningarna såsom statsgeolog, museiföreståndare och kemist genom beslut vid 1909 års riksdag uppfördes på ordinarie stat, desamma erhöilo full likställighet i lönehänseende.

Utskottet.

Vid senare verkställda löneregleringar har denna likställighet genomgående bibehållits. I fråga om kompetenskraven må framhållas, att dessa varit och fortfarande jämlikt gällande instruktion äro för anställning såsom kemist större än och för anställning såsom museiföreståndare lika med dem, som krävas för anställning såsom statsgeolog.

I sitt ovanberörda betänkande hade tjänsteförteckningssakkunniga efter en ingående prövning av befattningshavarnas vid Sveriges geologiska undersökning löneställning ansett sig böra föreslå, att såväl statsgeologerna som museiföreståndaren och kemisten borde samtliga uppflyttas i lönegraden A 27. Utskottet vill i detta sammanhang tillägga, att museiföreståndaretjänsten är och har alltid till sin natur varit en geologbefattning.

Departementschefen har i samband med sitt ovanberörda förslag om ändrad löneställning för statsgeologerna icke ifrågasatt några ändrade kompetensvillkor med avseende å de befattningar, varom nu är fråga, och ej heller i övrigt anfört några skäl, som synas böra föranleda åtskillnad i lönehänseende mellan samma befattningar.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit har utskottet icke funnit anledning föreligga att frågå den likställighet, som sedan gammalt varit och för närvarande är rådande mellan museiföreståndare- och kemistbefattningarna å ena samt statsgeologbefattningarna å andra sidan. Utskottet föreslår därför i enlighet med tjänsteförteckningssakkunnigas förslag och det motionsvis gjorda yrkandet, att jämväl förstnämnda båda befattningar uppflyttas i lönegraden A 27.

Vid bifall härtill torde anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän böra i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag ökas med 900 kronor till 166,700 kronor, varigenom anslagets slutsumma skulle komma att utgöra 296,200 kronor.

Under åberopande av det anförda och då departementschefens förslag i övrigt under nu förevarande punkt icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen II: 88,

a) godkänna följande personalförteckning för Sveriges geologiska undersökning:

Personalförteckning.

Befattning Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat:

1 överdirektör	B 1
8 statsgeologer	A 27
1 museiföreståndare	A 27
1 kemist	A 27
1 sekreterare	A 26
1 kansliskrivare	A 11

Befattning	Lönegrad
1 ritare	A 11
1 preparator	A 10
1 förste expeditionsvakt	A 7
2 expeditionsvakter	A 5
1 kontorsbiträde	A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e:

7 geologer	Eo 21
1 laborator	Eo 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor	166,700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal.. »		91,700
3. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	»	37,800

Summa förslagsanslag kronor 296,200;

c) till *Sveriges geologiska undersökning*: *Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 296,200 kronor.

26:o) **Sveriges geologiska undersökning: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, sid. 43—45), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 17,800 kronor, avseende expenser och reseersättningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges geologiska undersökning*: *Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 97,800 kronor.

27:o) **Sveriges geologiska undersökning: Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m. Sveriges geologiska undersökning: Undersöknings- och förberedande gruvarbeten.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 28 och 29, sid. 45—50), vilka i förhållande till de för innevarande budgetår anvisade anslagen innebära beträffande förstnämnda anslag en ökning med 20,000 kronor och beträffande sistnämnda anslag en ökning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 anvisa

a) till *Sveriges geologiska undersökning: Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som äro eller kunna vara för kronans räkning inmutade, m. m.* ett reservationsanslag av 120,000 kronor;

b) till *Sveriges geologiska undersökning: Undersöknings- och förberedande gruvarbeten* ett reservationsanslag av 539,800 kronor.

28:o) **Statens provningsanstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30, sid. 50—56) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens provningsanstalt;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Statens provningsanstalt: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 442,600 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 428,000 kronor.

Departementschefens förslag innebär dels uppflyttning av en å ordinarie stat uppförd instrumentmakarebefattning från lönegraden A 10 till A 14, dels att en kansliskrivarbefattning i lönegraden A 11 indrages, dels ock uppflyttning av det hos kassören tjänstgörande kontorsbiträdet i lönegraden A 4 till kontorist i lönegraden A 9. I anslutning till vad chefen för finansdepartementet under för flera huvudtitlar gemensamma frågor anfört rörande lönegradsplaceringen för vissa befattningshavare föreslås vidare, att anstaltens ordinarie expeditionsvakt uppflyttas från lönegraden A 5 till lönegraden A 6, varjämte å ordinarie stat bör uppföras en befattning såsom värmelednings-skötare, tillika reparatör, av 1:a klass i lönegraden A 8. Sistnämnda befattning bör emellertid, på grund av vid anstalten för närvarande rådande speciella förhållanden, tillsvidare hållas obesatt.

Vidare föreslås utbyte av en kontorsbiträdesbefattning i Eo 4 mot en kanslibiträdesbefattning i Eo 7.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker de av departementschefen föreslagna ändringarna i personalförteckningen för statens provningsanstalt. Då departementschefens förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens provningsanstalt:

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat:

1 överdirektör	B 2
5 avdelningschefer	A 29
4 förste avdelningsingenjörer	A 24
1 kassör och räkenskapsförare	A 20
1 assistent	A 15
1 förste verkmästare	A 15
1 instrumentmakare	A 14
1 verkmästare	A 12
2 förste laboratoriebiträden	A 11
1 kansliskrivare	A 11
1 kontorist	A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass	A 8
4 laboratoriebiträden	A 7
1 expeditiönsvakt	A 6
1 kontorsbiträde	A 4

Tjänstemän å övergångsstat:

2 avdelningsingenjörer	A 21
------------------------------	------

Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än den 20:e.

1 förste avdelningsingenjör	Eo 24;
-----------------------------------	--------

b) godkänna följande avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 202,100
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t.....	» 1,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 84,300
4. Avlöningar till tillfälliga biträden, förslagsvis	» 112,000
5. Rörligt tillägg, förslagsvis.....	» 43,000

Summa förslagsanslag kronor 442,600;

c) till Statens provningsanstalt: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 442,600 kronor.

29:o) **Statens provningsanstalt: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, sid. 56—58), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 10,000 kronor, avseende expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens provningsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 110,000 kronor.

30:o) **Statens provningsanstalt: Nyanskaffning av tekniska apparater m. m.** Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, sid. 58), hemställer,

att riksdagen må till *Statens provningsanstalt: Nyanskaffning av tekniska apparater m. m.* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

31:o) **Flygtekniska försöksanstalten: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33, sid. 59—65) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för flygtekniska försöksanstalten;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för flygtekniska försöksanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Flygtekniska försöksanstalten: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 346,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 200,000 kronor.

Beträffande aerodynamiska avdelningen föreslås dels att en befattning såsom ritare och mättekniker i lönegraden Eo 11 uppflyttas i 15 lönegraden med benämning ritare och tekniker, dels ock nyinrättande av en laboratoriebiträdestjänst i Ex 11, vars innehavare bör benämnas förste laboratoriebiträde.

I fråga om hållfasthetsavdelningen föreslås, att personalen utökas med 1 förste avdelningsingenjör i lönegraden Eo 27, 1 ritare och tekniker i lönegraden Eo 15, 1 ritare och tekniker i lönegraden Eo 11, 1 laboratoriebiträde i lönegraden Eo 7 och 1 räknebiträde i lönegraden Eo 7.

Slutligen föreslås att, i avbidan på att innehavare av den å ordinarie stat uppförda befattningen såsom förste avdelningsingenjör i lönegraden C 3 kan utses, två extra ingenjörer tillsättas.

Utskottet. Utskottet har funnit sig böra tillstyrka departementschefens förslag om ökad medelsanvisning i syfte att möjliggöra nyanställning av viss personal. Vad departementschefen i övrigt föreslagit beträffande beräkningen av anslaget tillstyrkes jämväl av utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för flygtekniska försöksanstalten:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
------------	----------

Tjänstemän å ordinarie stat:

1 överdirektör	C 10
2 avdelningschefer	C 5
1 förste avdelningsingenjör	C 3

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad
än den 20:e:

1 förste avdelningsingenjör	Eo 27
2 avdelningsingenjörer	Eo 24
2 avdelningsingenjörer	Eo 22;

b) godkänna följande avlöningsstat för flygtekniska försöksanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, för- slagsvis	kronor 53,500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 167,000
3. Avlöningar till tillfälliga biträden, för- slagsvis	» 100,000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 25,500

Summa förslagsanslag kronor 346,000;

c) till *Flygtekniska försöksanstalten*: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 346,000 kronor.

32:o) **Flygtekniska försöksanstalten: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, sid. 65—67), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 44,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygtekniska försöksanstalten*: Omkostnader för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 195,700 kronor.

33:o) **Statens hantverksinstitut: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35, sid. 67—77) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens hantverksinstitut;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens hantverksinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Statens hantverksinstitut: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 175,600 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 142,000 kronor.

Departementschefens förslag innebär, att verkstadschefen och laboratorieföreståndaren, vilka nu åtnjuta arvoden å respektive 10,500 kronor och 7,500 kronor, placeras i lönegraderna C 3 respektive Eo 26. Vidare föreslås, att av de fyra verkmästarbefattningarna överflyttas en å ordinarie stat och en å extra ordinarie stat i lönegraderna respektive A 14 och Eo 14. Departementschefen föreslår vidare vissa arvodesförhöjningar.

Utskottet. Den av departementschefen verkställda beräkningen av förevarande anslag och vad departementschefen i samband därmed anfört har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens hantverksinstitut:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat:	

1 föreståndare	C 6
1 verkstadschef	C 3
1 verkmästare	A 14
1 kontorist	A 9
1 portvakt, tillika eldare.....	A 5
1 kontorsbiträde	A 4

Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än den 20:e:

1 laboratorieföreståndare	Eo 26;
---------------------------------	--------

b) godkänna följande avlöningsstat för statens hantverksinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 38,600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 34,000

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	kronor	81,000
4. Avlöningar till tillfälliga biträden, förslagsvis	»	13,000
5. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	9,000
Summa förslagsanslag		kronor 175,600;

c) till *Statens hantverksinstitut*: *Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 175,600 kronor.

34:o) **Statens hantverksinstitut: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, sid. 77—81), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 16,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens hantverksinstitut: Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 11,500 kronor.

35:o) **Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Akademien.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, sid. 81—85), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en med hänsyn till ansvällningen av akademiens arbetsbörda föranledd höjning med 20,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Akademien* för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 80,000 kronor.

36:o) **Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38, sid. 85—89) att till Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 135,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 120,000 kronor.

Departementschefen föreslår, att redan under tiden för byggandet av den försöksstation för bränsleteknisk forskning, för vars uppförande medel anvisades vid 1941 års riksdag, viss personal avdelas för handhavandet av förberedande arbeten. Härför tillstyrkes ett belopp av 15,000 kronor, att inräknas under förevarande anslag.

Utgifterna i övrigt under anslaget beräknas till oförändrat belopp, 120,000 kronor. Liksom beträffande det för innevarande budgetår anvisade anslaget böra enligt departementschefens mening 30,000 kronor reserveras för särskilt angelägna forskningsuppgifter och för bestridande av kostnadsökningar, för vilkas gäldande statsbidraget i övrigt icke förslår.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot att ett belopp av 15,000 kronor inräknas i förevarande anslag för avlönande av personal m. m. vid försöksstationen för bränsleteknisk forskning. Mot beräkningen av anslaget i övrigt eller mot vad departementschefen i samband därmed anfört har utskottet icke heller något att invända.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet* för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 135,000 kronor.

37:o) Utrustning av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39, sid. 89—95) att till Utrustning av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 87,000 kronor.

Till uppförande av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning anvisade 1941 års riksdag under statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1941/42 ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

I skrivelse den 11 augusti 1941 har *byggnadsstyrelsen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för fullbordande av ifrågavarande byggnadsföretag för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

I en den 22 november 1941 dagtecknad skrift har vidare *ingenjörsvetenskapsakademien* hemställt, att för nästa budgetår måtte anvisas för byggnadens inredning och för fast utrustning ett anslag av 176,500 kronor samt för inventarier å den allmänna avdelningen (serviceavdelningen) och annan gemensam utrustning ett anslag av 162,600 kronor.

Över ingenjörsvetenskapsakademiens framställning har *utredningen rörande den tekniskt-vetenskapliga forskningens ordnande* den 11 december 1941 avgivit infordrat utlåtande. Utlåtandet utmynnar i en tillstyrkan, att statsanslag måtte utgå till byggande av försöksstationen samt en första etapp av inredning och fast utrustning med 793,000 kronor mot tidigare beräknade 700,000 kronor samt till anskaffning av försöksutrustning och inventarier med 87,000 kronor mot tidigare beräknade 50,000 kronor. Då anslag redan beviljats med 400,000 kronor till påbörjande av stationen, hemställer utredningen, att för budgetåret 1942/43 måtte för förenämnda ändamål anvisas anslag av 393,000 kronor respektive 87,000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att enligt den utredning, som låg till grund för Kungl. Maj:ts proposition i ämnet till 1941 års riksdag, byggnadskostnaderna beräknades till sammanlagt 700,000 kronor, varav nämnda års riksdag anvisade 400,000 kronor. För viss standardutrustning antogs komma att därjämte erfordras 50,000 kronor. Denna kostnadsram har emellertid visat sig vara alltför snäv. Det ökade anslagsbehovet föranledes dels därav, att de tidigare kostnadsberäkningarna, främst på grund av inträffade prisstegringar, visat sig ej täcka samtliga av ingenjörsvetenskapsakademien förutsatta utgifter, dels ock därav att i viss utsträckning arbeten ansetts böra komma till utförande, vilka förut ej tagits i beräkning, men vilka befunnits angelägna med hänsyn till vikten av den bränsletekniska forskningens snabbt ökade effektivisering. De för byggnadsarbeten hänförliga kostnadsökningarna hava från här angivna utgångspunkter beräknats till 93,000 kronor. Det för byggnadsändamål erforderliga beloppet för nästa budgetår skulle alltså belöpa sig till 393,000 kronor, vilket belopp departementschefen ansett böra utjämnas uppåt till 400,000 kronor för beredande av viss kostnadsmarginal. Departementschefen har under kapitalbudgeten gjort framställning om ifrågavarande medelsanvisning.

Anslagsbehovet för utrustning har för nästa budgetår beräknats till 87,000 kronor. I detta belopp hava icke inräknats kostnader för möbelanskaffning, vilka uppskattats till 45,090 kronor. Departementschefen förordar, att, i den mån särskilda kostnader för sistberörda ändamål uppstå, desamma få av akademien bestridas i annan ordning. Någon ökning av de i annat sammanhang föreslagna statsbidragen till akademien torde, framhåller departementschefen, ej föranledas av denna anordning.

Utskottet, som i utlåtande denna dag tillstyrkt Kungl. Maj:ts förslag, såvitt angår anslag å kapitalbudgeten för uppförande av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning, har icke funnit anledning till erinran mot det nu äskade anslaget för utrustning av samma byggnader eller mot vad departementschefen i samband med förslaget härom anför.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Utrustning av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 87,000 kronor.

38:o) **Byggnadsforskning.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 40) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

39:o) **Vissa kostnader för statens gruvegendom.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, sid. 96 och 97) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för statens gruvegendom* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 20,000 kronor.

40:o) **Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, sid. 97—100), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 2,000 kronor och en höjning av antalet nya statsunderstöd från 75 till 100, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att under budgetåret 1942/43 utdela lärlingsunderstöd, utlärlingspenningar och statspremier med tillämpning av de för budgetåret 1941/42 i detta avseende fastställda grunder och med iakttagande att nya statsunderstöd må, vart och ett å 400 kronor, beviljas för utbildning av högst 100 lärlingar;

b) till *Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 35,000 kronor.

41:o) **Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 43, sid. 100—102) att till Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 80,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 60,000 kronor.

Med hänsyn tagen till redan förefintliga och möjligen ytterligare uppkommande besparingar föreslås, att anslaget för företagareföreningarnas del för budgetåret 1942/43 begränsas till 54,000 kronor. Härtill bör emellertid läggas det belopp av 25,000 kronor, som enligt Kungl. Maj:ts proposition (nr 306) till 1941 års riksdag beräknades såsom bidrag till viss organisationsverksamhet genom Sveriges hantverks- och småindustriorganisation. Anslaget bör därför bestämmas till, i runt tal, sammanlagt 80,000 kronor.

Utskottet har intet att erinra mot att i anslaget jämväl inräknas det belopp av 25,000 kronor, som vid 1941 års riksdag beräknades såsom årligt bidrag till viss organisationsverksamhet genom Sveriges hantverks- och småindustriorganisation. Den verkställda beräkningen av anslaget i övrigt tillstyrkes av utskottet.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 80,000 kronor.

42:o) **Resestipendier för yrkesutbildning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, sid. 102—104) och under erinran, att med hänsyn till förefinlig reservation något anslag till ifrågavarande ändamål icke anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resestipendier för yrkesutbildning* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

43:o) **Befrämjande av hemslöjden. Bidrag till Svenska slöjdföreningen.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 45 och 46, sid. 104 och 105) och under erinran, att för ifrågavarande ändamål anvisats för innevarande budgetår samma belopp, som nu äskats, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 anvisa

a) till *Befrämjande av hemslöjden* ett reservationsanslag av 50,000 kronor;

b) till *Bidrag till Svenska slöjdföreningen* ett anslag av 5,000 kronor.

44:o) **Bidrag till standardiseringsverksamheten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 47, sid. 105—109) att såsom Bidrag till standardiseringsverksamheten för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 100,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 65,000 kronor.

Departementschefen tillstyrker, att möjlighet beredes till viss utvidgning av verksamheten för nästa budgetår och föreslår, att statsbidraget bestämmes till 100,000 kronor. För åtnjutande av anslaget böra, framhåller departementschefen, liknande villkor tillämpas som de, vilka gälla för anslaget innevarande budgetår.

Utskottet. Utskottet tillstyrker, att möjlighet beredes till viss utvidgning av standardiseringsverksamheten för nästa budgetår, och har intet att erinra mot storleken av det för ändamålet begärda statsbidraget eller mot de föreslagna villkoren för anslagets åtnjutande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må såsom *Bidrag till standardiseringsverksamheten* för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 100,000 kronor.

45:o) **Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, sid. 109 och 110), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en med hänsyn till belastningen å anslaget föranledd ökning med 1,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 2,000 kronor.

Sjöfart och handel.

46:o) **Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 49, sid. 110—116) att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för lotsstyrelsen;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för lotsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 286,100 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 281,800 kronor.

Departementschefens förslag innebär, att de båda fyringenjörerna vid lotsstyrelsen uppflyttas från lönegraden A 26 till lönegraden A 27. Med hänsyn till vad chefen för finansdepartementet vid behandlingen av för flera huvudtitlar gemensamma frågor anfört föreslås vidare att byggmästarbefattningen i lönegraden A 20 ombildas till byråingenjörsbefattning i lönegraden A 24 samt att den extra ordinarie byråingenjörsbefattningen i lönegraden Eo 24 överföres till ordinarie stat i lönegraden A 24.

De av departementschefen föreslagna ändringarna i personalförteckningen för lotsstyrelsen tillstyrkas av utskottet. Mot den verkställda beräkningen i övrigt av förevarande anslag har utskottet intet att erinra.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för lotsstyrelsen:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning		
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 generallotsdirektör	B	3
2 byråchefer	A	30
1 överfyringenjör	A	30
2 fyringenjörer	A	27
1 sekreterare	A	26
3 byråingenjörer	A	24
1 kamrerare	A	22
1 aktuarie	A	21
1 notarie	A	21
1 materialförvaltare	A	20
2 verkmästare	A	20
1 registrator	A	11
1 förste expeditionsvakt	A	7
2 kanslibiträden	A	7
2 expeditionsvakter	A	5
1 kontorsbiträde	A	4

Tjänstemän å övergångsstat

1 kassör och bokhållare	A	21
1 verkmästare	A	21;

Anm. 1. En av de å ordinarie stat upptagna verkmästartjänsterna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde verkmästaren kvarstår i tjänst.

Anm. 2. En av de å ordinarie stat upptagna kanslibiträdesbefattningarna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kassören och bokhållaren kvarstår i tjänst;

b) godkänna följande avlöningsstat för lotsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	184,900
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal.. »		63,700
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	37,500

Summa förslagsanslag kronor 286,100;

c) till *Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 286,100 kronor.

47:o) **Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 50, sid. 116—124) att
dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för lots- och fyrstaten;
dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för lots- och fyrstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;
dels ock till *Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 6,000,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 6,109,000 kronor.

Förslaget innebär, att ur personalförteckningen avföras dels följande å övergångsstat uppförda befattningar, nämligen en lotsförmansbefattning i lönegraden A 9 och en lotsbefattning i lönegraden A 8, dels ock av en fyrmästarbefattning och en fyrvaktarbefattning å 1:a klass fyr samt en fyrbiträdesbefattning. Sedan Kungl. Maj:t den 21 november 1941 beslutat, att Huvudskärs lotsplats skall indragas från och med utgången av löpande budgetår, bör vidare ur personalförteckningen utgå en lotsförmansbefattning i lönegraden A 8 och en lotsbefattning i lönegraden A 7.

Enligt nuvarande anordning äro tre lotskaptener placerade i lönegraden A 27 och de övriga tre i lönegraden A 26. Departementschefen föreslår, att samtliga lotskaptener placeras i samma lönegrad, nämligen A 27.

I överensstämmelse med vad chefen för finansdepartementet vid behandlingen av för flera huvudtitlar gemensamma frågor anfört föreslår departementschefen, att följande lönegradsuppflyttningar böra verkställas, nämligen av sex lotslöjtnantsbefattningar från lönegrad A 20 till lönegrad A 21, sex expeditionsbiträdesbefattningar i lönegrad A 8 till kontoristbefattningar i lönegrad A 9, trettiotre fyrvaktarbefattningar å 1:a klass fyrskepp samt å 1:a klass fyr med radiofyr från lönegrad A 7 till lönegrad A 8, fyrtionio fyrbiträdesbefattningar från lönegrad A 5 till lönegrad A 6 samt två maskinistbefattningar å motordrivet tjänstefartyg från lönegrad A 10 till lönegrad A 11. Vidare föreslås att en expeditionsbiträdesbefattning och 31 av förenämnda 49 fyrbiträdesbefattningar överföras å övergångsstat.

För möjliggörande av viss höjning av dagavlöningarna till tillfälliga biträden föreslås att anslagsposten till icke-ordinarie personal höjes med 17,000 kronor till 1,049,000 kronor. Departementschefen förutsätter att, därest med hänsyn till arbetsbelastningen anslagsbeloppet skulle finnas otillräckligt, Kungl. Maj:t må äga medgiva erforderligt överskridande av detsamma.

Anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie personal föreslås sänkt med 114,000 kronor och anslagsposten till rörligt tillägg med 15,000 kronor.

Utskottet har funnit sig böra tillstyrka av departementschefen föreslagna ändringar i personalförteckningen för befattningshavare å lots- och fyrstaten. Den verkställda beräkningen av förevarande anslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Vidare tillstyrker utskottet förslaget därom, att Kungl. Maj:t må äga medgiva erforderligt överskridande av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal, därest med hänsyn till arbetsbelastningen anslagsbeloppet skulle befinnas otillräckligt.

Utskottet.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för lots- och fyrstaten:

Personalförteckning.	
Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	

Distriktsbefäl och personal å distriktsexpeditionerna.

6 lotskapten	A 27
6 lotslöjtnanter	A 21
1 distriktsfyrmästare	A 12
6 kontorister	A 9
6 kontorsbiträden	A 4

Lotspersonal.

15 överlotsar	A 12
22 lotsförmän	A 11
18 »	A 9
28 »	A 8
286 lotsar	A 8
76 »	A 7

Fyrpersonal.

12 fyrmästare å 1:a klass fyrskepp	A 12
26 » » 1:a » fyr	A 12
1 » » gasstation	A 12
6 » » 2:a klass fyrskepp	A 10
28 » » 2:a » fyr	A 10
1 » » 3:e » fyrskepp	A 8
12 » » 3:e » fyr	A 8
24 fyrvaktare » 1:a » fyrskepp	A 8
9 » » 1:a » fyr med radiofyr	A 8
18 » » 1:a » fyr	A 7
1 » » gasstation	A 7
7 » » 2:a och 3:e klass fyrskepp	A 6
29 » » 2:a » 3:e » fyr	A 6
49 fyrbiträden	A 6
52 »	A 5

Befattning

Lönegrad

Personal å tjänstefartyg.

1 befälhavare	A 20
2 maskinister å motorfartyg	A 11
5 » » ångfartyg	A 10

Tjänstemän å övergångsstat.

1 överlots	A 12
2 lotsförmän	A 11
1 lotsförman	A 9
1 expeditionsbiträde	A 8
3 lotsar	A 8
31 fyrbiträden	A 5

Anm. 1. 1 lotsförmanstjänst i lönegrad A 11 å ordinarie stat må icke tilläggas förrän överlotsen å övergångsstat avgår från sin befattning.

Anm. 2. 2 lotsförmanstjänster i lönegrad A 9 å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 2 lotsförmän i lönegrad A 11 å övergångsstat avgå från sina befattningar.

Anm. 3. 1 lotsförmanstjänst i lönegrad A 8 å ordinarie stat må icke tilläggas förrän lotsförmannen i lönegrad A 9 å övergångsstat avgår från sin befattning.

Anm. 4. 1 kontoristtjänst i lönegrad A 9 å ordinarie stat må icke tilläggas förrän expeditionsbiträdet i lönegrad A 8 å övergångsstat avgår från sin befattning.

Anm. 5. 3 lotstjänster i lönegrad A 7 å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 3 lotsar i lönegrad A 8 å övergångsstat avgå från sina befattningar.

Anm. 6. 31 fyrbiträdestjänster i lönegrad A 6 å ordinarie stat må tilläggas endast i den mån 31 fyrbiträden i lönegrad A 5 å övergångsstat antingen avlägga styrmansexamen eller förskaffa sig av lotsstyrelsen föreskriven kompetens för anställning vid 1:a klass fyr med radiofyr eller ock avgå från sina befattningar;

b) godkänna följande avlöningsstat för lots- och fyrstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän,
förslagsvis kronor 2,534,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal.. » 1,049,000
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie personal:
 - a. Lotspersonalens andel i lotspenningar m. m.,
förslagsvis kronor 1,750,000

b. Kost eller kostpenningar till personalen å fyrskepp m. m., <i>förslagsvis</i> kronor	120,000	
c. Ersättningar för mistsignalering, <i>förslagsvis</i> »	10,000	
d. Fyrskeppstillägg, <i>förslagsvis</i> »	40,000	
e. Krigsrisk ersättning, <i>förslagsvis</i> »	12,000	kronor 1,932,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	485,000
<hr/> Summa förslagsanslag kronor 6,000,000;		

c) till *Lotsverket*: *Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 6,000,000 kronor.

48:o) **Lotsverket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, sid. 124—130), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning med 294,000 kronor, beroende dels av prishöjningar, dels av den stegrade lotsningsfrekvensen, dels ock av belastningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lotsverket: Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 1,860,000 kronor.

49:o) **Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 52, sid. 130—142) att till *Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 700,000 kronor.

Till ifrågavarande ändamål äro anvisade å riksstaten för budgetåret 1941/42 dels under tionde huvudtiteln ett reservationsanslag av 879,000 kronor, dels ock under statens allmänna fastighetsfond ett reservationsanslag av 116,000 kronor.

Uti en under förevarande punkt intagen sammanställning hava av lotsstyrelsen angivits de olika åtgärder, varom fråga är, ävensom den för varje särskild åtgärd beräknade kostnaden. Det sammanlagda medelsbehovet för säkerhetsanstalter för sjöfarten under nästa budgetår har departementschefen i anslutning till lotsstyrelsens förslag beräknat till 950,000 kronor, varav, i avrundat tal, 700,000 kronor ansetts böra anvisas å driftbudgeten och 260,000 kronor å kapitalbudgeten.

Utskottet.

Utskottet, som i utlåtande denna dag tillstyrkt Kungl. Maj:ts förslag såvitt angår anslag å kapitalbudgeten för här ifrågavarande ändamål, har icke funnit anledning till erinran mot det nu äskade anslaget eller mot vad departementschefen i samband därmed anför.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 700,000 kronor.

50:o) **Handelsflottans pensionsanstalt: Avlöningar. Handelsflottans pensionsanstalt: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 53 och 54, sid. 142 och 143) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 anvisa

a) till *Handelsflottans pensionsanstalt: Avlöningar* ett förslagsanslag av 12,800 kronor;

b) till *Handelsflottans pensionsanstalt: Omkostnader* ett förslagsanslag av 3,000 kronor.

51:o) **Statens skeppsprovsningsanstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55, sid. 143—148) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens skeppsprovsningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Statens skeppsprovsningsanstalt: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 101,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 60,000 kronor.

Departementschefen föreslår, att med hänsyn till levnadskostnadernas stegring arvodet till driftsingenjören höjes med 500 kronor till 10,500 kronor. För att möjliggöra någon höjning jämväl av arvoden till vissa övriga befattningshavare föreslås, att anslagsposten till arviden upptages till sammanlagt 51,000 kronor.

Med erinran att Kungl. Maj:t genom särskilda beslut under 1941 medgivit anstaltsstyrelsen att, utöver det i avlöningsstaten upptagna beloppet för arvoden, disponera vissa belopp för bestridande av avlöningar m. m. till tillfällig personal, föreslår departementschefen, att i avlöningsstaten för nästa budgetår en särskild, förslagsvis beräknad anslagspost bör uppföras för sistnämnda ändamål. Härför har avsetts ett belopp av i runt tal 50,000 kronor. Vid anslagsposten ifråga har ansetts böra knytas den föreskriften, att beloppet icke får överskridas utan Kungl. Maj:ts medgivande.

Kungl. Maj:ts förslag om uppförande under anslaget av en särskild, förslagsvis beräknad anslagspost å 50,000 kronor för bestridande av avlöningar m. m. till tillfällig personal finner sig utskottet böra tillstyrka. Då anslagets beräkning i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens skeppsprov-ningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budget-året 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	kronor	51,000
2. Avlöningar till tillfällig personal, för-		
slagsvis	»	50,000

Summa förslagsanslag kronor 101,000;

b) till *Statens skeppsprov-ningsanstalt: Avlöningar* för bud-getåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 101,000 kronor.

52:o) **Statens skeppsprov-ningsanstalt: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, sid. 148—150), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning med 30,300 kronor, beroende på dels höjningar av posterna till expenser och till övriga utgifter, dels ock att några särskilda inkomstmedel icke beräknats, hemstäl-ler utskottet,

att riksdagen må till *Statens skeppsprov-ningsanstalt: Om-kostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 36,800 kronor.

53:o) **Statens isbrytarverksamhet: Avlöningar. Statens isbrytarverksam-het: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 57 och 58, sid. 150 och 151), vilka i förhållande till de för innevarande budgetår anvisade anslagen innebära oförändrade belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 anvisa

a) till *Statens isbrytarverksamhet: Avlöningar* ett förslags-anslag av 130,000 kronor;

b) till *Statens isbrytarverksamhet: Omkostnader* ett för-slagsanslag av 150,000 kronor.

54:o) **Sjöhistoriska museet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riks-dagen (punkt 59, sid. 151—154) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för sjöhisto-riska museet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Sjöhistoriska museet: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 54,900 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 53,000 kronor.

På grund av levnadskostnadernas stegring föreslås att arvodet till en var av de båda modellsnickarna höjes med 300 kronor. För möjliggörande av avlöningsförhöjningar enligt bestämmelserna i civila icke-ordinariereglementet har anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal ansetts böra höjas med 1,300 kronor.

Utskottet. Utskottet, som icke haft något att erinra mot den verkställda anslagsberäkningen, hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för sjöhistoriska museet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	kronor 11,200
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 39,500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 4,200

Summa förslagsanslag kronor 54,900;

b) till *Sjöhistoriska museet: Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 54,900 kronor.

55:o) **Sjöhistoriska museet: Omkostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, sid. 155), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöhistoriska museet: Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 12,000 kronor.

56:o) **Sjöhistoriska museet: Underhåll av samlingarna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62, sid. 156) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöhistoriska museet: Underhåll av samlingarna* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 3,000 kronor.

57:o) **Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63, sid. 156—158), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrade villkor och anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 356,000 kronor.

58:o) **Läkarundersökning av sjöfolk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, sid. 158) och under erinran, att anslaget för innevarande budgetår är uppfört med 65,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Läkarundersökning av sjöfolk* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 40,000 kronor.

59:o) **Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, sid. 158—161) och med förmålan, att anslaget beräknats med utgångspunkt från medelsåtgången under budgetåret 1940/41 innebärande en ökning i förhållande till löpande budgetår med 25,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

60:o) **Bidrag till handelshögskolan i Stockholm. Bidrag till handelshögskolan i Göteborg.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 66 och 67, sid. 161—163), vilka i förhållande till de för innevarande budgetår anvisade anslagen innebära oförändrade villkor och anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 anvisa

a) såsom *Bidrag till handelshögskolan i Stockholm* ett anslag av 45,000 kronor;

b) såsom *Bidrag till handelshögskolan i Göteborg* ett anslag av 30,000 kronor.

61:o) **Bidrag till upprätthållande av svensk-internationella pressbyråns verksamhet.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69, sid. 164 och 165), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrade villkor och anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till upprätthållande av svensk-internationella pressbyråns verksamhet* för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 15,000 kronor.

62:o) **Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, sid. 165—167) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet* för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 96,000 kronor.

Patent- och registreringsväsendet m. m.

63:o) **Patent- och registreringsverket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 72, sid. 167—172) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för patent- och registreringsverket;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för patent- och registreringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock till Patent- och registreringsverket: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 1,330,600 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1,327,000 kronor.

I anslutning till vad chefen för finansdepartementet under för flera huvudtitlar gemensamma frågor anfört rörande lönegradsplaceringen för vissa befattningshavare föreslås, att följande å ordinarie stat uppförda befattningar uppflyttas, nämligen kassörs- och räkenskapsförarebefattningen i lönegraden A 21 till kamrerarebefattning i lönegraden A 22, två å ämbetsverkets bolagsavdelning tjänstgörande kanslibiträden i lönegraden A 7 till kansliskrivare i lönegraden A 11, ett hos föreståndaren för varumärkesgranskningen tjänstgörande kanslibiträde i lönegraden A 7 till kontorist i lönegraden A 9, en eldare- och maskinistbefattning i lönegraden A 7 till befattning såsom värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass i lönegraden A 8 samt en expeditionsvaktbefattning i lönegraden A 5 till förrådsförmansbefattning i lönegraden A 7. Den kassörs- och räkenskapsföraren

nu tillkommande rätten till felräkningspenningar anses i samband med lönegradsuppflyttningen böra bortfalla. Då det å övergångsstat uppförda skrivbiträdet vunnit befordran till annan tjänst, har befattningen ansetts böra avföras ur personalförteckningen.

Departementschefens förslag i fråga om ändrad lönegradsplacering för vissa befattningshavare å ordinarie stat har icke givit utskottet anledning till erinran liksom ej heller den verkställda beräkningen av förevarande anslag.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för patent- och registreringsverket:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör	C	12
3 byråchefer och ledamöter av besvärsavdelningen	A	30
5 byråchefer	A	30
17 byrådirektörer	A	28
13 förste byråingenjörer	A	26
12 förste byråingenjörer	A	24
1 bibliotekarie	A	24
1 sekreterare	A	24
1 kamrerare	A	22
3 notarier	A	21
1 föreståndare för varumärkesgranskningen	A	14
1 registrator	A	14
2 kansliskrivare	A	11
1 kontorist	A	9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass	A	8
1 förrådsförman	A	7
1 förste expeditionsvakt	A	7
6 kanslibiträden	A	7
5 expeditionsvakter	A	5
18 kontorsbiträden	A	4
Tjänsteman å övergångsstat.		
1 byråingenjör	A	21
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.		
1 byråchef och ledamot av besvärsavdelningen	Eo	30
18 tekniska ledamöter	Eo	22
1 notarie	Eo	21;

b) godkänna följande avlöningsstat för patent- och registreringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis kronor	742,600
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	415,000
3. Rörligt tillägg, förslagsvis »	173,000

Summa förslagsanslag kronor 1,330,600;

c) till *Patent- och registreringsverket*: *Avlöningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 1,330,600 kronor.

64:o) **Patent- och registreringsverket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, sid. 172 och 173), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 12,000 kronor, avseende posten *expenser*, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Patent- och registreringsverket*: *Omkostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 239,000 kronor.

65:o) **Statens uppfinnarnämnd: Administrationskostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 74, sid. 174—176) att till Statens uppfinnarnämnd: *Administrationskostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 47,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 40,400 kronor.

Departementschefen har föreslagit, att det till nämndens ordförande utgående arvode höjes med 600 kronor.

Vad angår kanslichefens arvode, för närvarande 12,000 kronor för år, tillstyrker departementschefen att detsamma bestämmes till högst 13,200 kronor, varvid departementschefen förutsätter, att det får ankomma på Kungl. Maj:t att efter närmare prövning fastställa det arvode, som med hänsyn till omständigheterna skäligen bör utgå.

Till avlöning av övrig hos nämnden anställd personal avses för innevarande budgetår ett belopp av sammanlagt 16,300 kronor. Departementschefen tillstyrker, att för nästa budgetår för ändamålet beräknas tillhoppa 18,000 kronor. Det bör, framhåller departementschefen, få bero på Kungl. Maj:t att närmare bestämma hur beloppet må disponeras.

Mot den verkställda beräkningen av förevarande anslag eller vad departementschefen i samband därmed anfört har utskottet intet att erinra.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Statens uppfinnarnämnd: Administrationskostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 47,000 kronor.

66:o) **Statens uppfinnarnämnd: Undersöknings- och försökskostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, sid. 176 och 177) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfinnarnämnd: Undersöknings- och försökskostnader* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

67:o) **Bidrag till uppfinnarekontoret.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, sid. 177 och 178), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrade villkor och anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till uppfinnarekontoret* för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

68:o) **Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, sid. 178 och 179) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats för ändamålet ett anslag av 140,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 115,000 kronor.

69:o) **Avsättning till försäkringsinspektionens fond.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 78, sid. 179—190) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för försäkringsinspektionen;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för försäkringsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels ock såsom Avsättning till försäkringsinspektionens fond för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 165,000 kronor.

Under försäkringsinspektionens stat hava för innevarande budgetår netto-utgifterna upptagits till 157,300 kronor, under det att avsättningen till fonden uppförts med 175,000 kronor.

Departementschefens förslag innebär, att det närmaste ansvaret för den tekniska och ekonomiska kontrollen över försäkringsväsendet, vilken kontroll nu åvilar en byråchef, uppdelas på två befattningshavare i byråchefs ställning, en för liv- och en för skadeförsäkringen. Av principiella skäl anser sig departementschefen emellertid ej för närvarande böra förorda placering i högre lönegrad än A 30. Slutligt ställningstagande till detta spörsmål bör enligt departementschefens mening bliva beroende på prövning i ett större sammanhang. Vidare tillstyrker departementschefen för närvarande inrättande av dels två befattningar såsom byråinspektör i lönegraden A 28 dels ock en förste aktuarietjänst i A 24, avsedd för livförsäkringsavdelningen, samt en förste revisorstjänst i A 24 å skadeförsäkringsavdelningen. Två av de sålunda föreslagna fyra tjänsterna böra dock tillsättas allenast i den mån de nuvarande förste revisorerna, vilka böra överföras å övergångsstat, avgå från nu innehavda befattningar.

Vidare föreslår departementschefen, att en vid inspektionen sedan ett flertal år förefintlig extra ordinarie befattning i 15 lönegraden överflyttas å ordinarie stat i lönegraden A 15 under benämningen kontorsskrivare. Vidare bör, i överensstämmelse med vad som förordats av chefen för finansdepartementet under för flera huvudtitlar gemensamma frågor, expeditionsvaktstjänsten uppflyttas från lönegraden A 5 till lönegraden A 6.

Utskottet.

Såsom i ärendet framhållits har försäkringsinspektionens arbetsbörda under senare år högst väsentligt ökat, varför en förstärkning av arbetskrafterna icke torde kunna undvikas. Det av departementschefen nu framlagda förslaget om ett genomförande av vissa förändringar med avseende å såväl antalet befattningshavare vid inspektionen som löneställningen för vissa av befattningshavarna i syfte att därmed åstadkomma en tillfredsställande teknisk och ekonomisk kontroll över försäkringsväsendet finner sig utskottet kunna tillstyrka. Då beräkningen i övrigt av anslaget icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för försäkringsinspektionen:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 överdirektör	C 10
3 byråchefer	A 30
2 byråinspektörer	A 28
1 förste aktuarie	A 24

Befattning	Lönegrad
1 förste revisor	A 24
1 kontorsskrivare	A 15
1 kansliskrivare	A 11
1 kanslibiträde	A 7
1 expeditivsvakt	A 6

Tjänstemän å övergångsstat.

2 förste revisorer A 26;

Anm. Två av de å ordinarie stat upptagna befattningarna såsom byråinspektör, förste aktuarie och förste revisor må tillsättas endast i den mån de å övergångsstat uppförda förste revisorerna avgå från sina nuvarande befattningar.

b) godkänna följande avlöningsstat för försäkringsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Stat.

Utgifter.

Avlöningar.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 111,500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t »	6,600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ... »	21,600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> »	21,700
5. Barntillägg, <i>förslagsvis</i> .. »	500
6. Kristillägg, <i>förslagsvis</i> .. »	17,400
	kronor 179,300

Omkostnader.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor 1,000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	» 4,000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i> ... »	16,700
4. Hyror, <i>förslagsvis</i>	» 17,200
5. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	» 7,000
	kronor 45,900
	Summa kronor 225,200

Särskilda uppbördsmedel:

Registreringsavgifter, för-			
slagsvis	kronor	900
Försålda publikationer, för-			
slagsvis	»	100
Hyresmedel	»	600
			kronor 1,600
			Nettoutgift kronor 223,600;

c) såsom *Avsättning till försäkringsinspektionens fond* för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 165,000 kronor.

Diverse.

70:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Lotsstyrelsens delfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågavarande ändamål (punkterna 79 och 80) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

71:o) **Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten. Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 81 och 84, sid. 190—192), vilka i förhållande till de för innevarande budgetår anvisade anslagen innebära beträffande förstnämnda anslag en minskning med 13,000 kronor och beträffande sistnämnda anslag oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 anvisa

a) såsom *Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten* ett förslagsanslag av 5,000 kronor;

b) såsom *Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern* ett förslagsanslag av 3,000 kronor.

72:o) **Avsättning till fonden för idrottens främjande.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 85, sid. 192 och 193) att till Avsättning till fonden för idrottens främjande för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 1,500,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är å riksstaten för innevarande budgetår anvisat ett anslag av 1,000,000 kronor.

I förslaget till riksstat för nästa budgetår är inkomsten av vadhållning vid idrottstävlingar beräknad till oförändrat belopp 5,000,000 kronor. Enligt de av 1939 års lagtima riksdag godkända grunderna för fördelning av dessa inkomster — innebärande att av den tillgängliga behållningen av Aktiebola-get Tipstjänsts verksamhet skulle 50 procent tillföras fonden för idrottens främjande, 20 procent reserveras för främjande av friluftslivet samt återstoden eller 30 procent användas för allmänt budgetära ändamål — skulle alltså fonden för idrottens främjande tillföras 2,500,000 kronor. Ehuru departementschefen under rådande förhållanden icke vill motsätta sig en beskärning av detta belopp, kan, framhåller departementschefen, denna beskärning dock icke bli lika kraftig som den, vilken genomförts för innevarande budgetår. Den vid budgetårets ingång disponibla behållningen i fonden — inberäknat avsättningsanslaget för budgetåret — uppgick till allenast i runt tal 1,175,000 kronor mot 3,000,000 kronor vid motsvarande tidpunkt närmast föregående år. Den nuvarande behållningen bör enligt departementschefens mening förslå till bestridande av de mest nödvändiga utgifterna allenast under förutsättning att — vilket är att förvänta — för ändamålet jämväl kunna tagas i anspråk vissa för andra ändamål tidigare anvisade men ej utnyttjade medel. För nästa budgetår kan man emellertid ej räkna med någon reserv vare sig av detta eller av annat slag. Departementschefen föreslår under förhandenvarande omständigheter, att avsättningsanslaget till fonden för nästa budgetår bestämmas till 1,500,000 kronor.

I likhet med departementschefen anser utskottet en begränsning av medelsanvisningen för idrottens främjande böra i förhandenvarande läge ske. Mot storleken av det äskade avsättningsanslaget har utskottet intet att erinra.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Avsättning till fonden för idrottens främjande* för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 1,500,000 kronor.

73:o) **Avsättning till fonden för friluftslivets främjande.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 86, sid. 193 och 194) att till Avsättning till fonden för friluftslivets främjande för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 750,000 kronor.

Med hänsyn till vid ingången av budgetåret 1940/41 förefintlig behållning anvisades icke något avsättningsanslag till fonden för nu löpande budgetår.

Med tillämpning av de vid 1939 års lagtima riksdag godkända principerna skulle fonden för friluftslivets främjande nästa budgetår tillföras 20 procent av det belopp å 5,000,000 kronor, varmed inkomsten av vadhållning vid

idrottstävlingar är i riksstaten för innevarande budgetår uppförd, eller således 1,000,000 kronor. I nuvarande statsfinansiella läge lär, framhåller departementschefen, viss begränsning av detta belopp vara nödvändig. Om verksamheten skall kunna uppehållas i någorlunda tillfredsställande omfattning, synes departementschefen medelsanvisningen ej böra bestämmas lägre än till 750,000 kronor.

Utskottet. Utskottet finner i likhet med departementschefen att, om här ifrågavarande verksamhet skall kunna uppehållas i någorlunda tillfredsställande omfattning, anslaget icke bör bestämmas lägre än till 750,000 kronor, vilket belopp alltså tillstyrkes av utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Avsättning till fonden för friluftslivets främjande* för budgetåret 1942/43 anvisa ett anslag av 750,000 kronor.

74:o) **Avsättning till lotterimedelsfonden.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 87) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

75:o) **Undersökningar avseende utnyttjandet av vissa inhemska råvarutillgångar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 88, sid. 196), vilket i förhållandet till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrat anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Undersökningar avseende utnyttjandet av vissa inhemska råvarutillgångar m. m.* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

76:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89, sid. 196 och 197) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 80,000 kronor.

77:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 91, sid. 197), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

78:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst. Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 92 och 93, sid. 197 och 198) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 anvisa

a) till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 10,000 kronor;

b) till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 98,000 kronor.

79:o) **Kristillägg.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 94) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 27 februari 1942.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Gränebo, Torsten Ström, Lindström, Sven Larsson*, friherre *De Geer, Ohlin, Boman, Gillström* och *Nisser*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Törnkvist, Skoglund* i Dovers-
torp, *Svensson* i Grönvik, *Danielsson, Ward, Lindberg* i Umeå, *Isacsson, Bergström, Lind-*
holm, Pettersson i Dahl och *Eriksson* i Frägsta.

Reservation

vid punkten 25:o) (Sveriges geologiska undersökning: Avlöningar) av herr *Svensson* i Grönvik.